

OMO-OWO NINU KRISTI

Heberu 5:12-14; 6:1-12.

EKO 437 -- FUN AGBA

AKOSORI: “Nitori nigbati akokò tó ti o yé ki ẹ jẹ olukọ, ẹ tun wà ni ẹniti ẹnikan yio mǎ kọ ni ibere ipile awon oru Olorun; ẹ si di iru awon ti ko le se aini wara, ti nwon ko si fe onje lile” (Heberu 5:12).

Yigbi Ni Gbigbo

“Niti ẹniti awa ni ohun pupo lati so, ti o si soro lati tumo, nitoripe ẹ yigbi ni gbigbo”

Nje iwọ ti se akiyesi bi ẹni ti o ko iwe yii ti tenumo bi o se se danindanin to lati gbọ oru naa? Ki ni ohun naa ti o mu ki eti awon Heberu Onigbagbo wonyii yigbi ni gbigbo? Won ti gba aigbagbo ati idayafu laaye ninu okan won. Ohun pupo ni o wa ti o le mu wa yigbi ni gbigbo. Okan ninu won ni lati je ki ohun ti aye igba isisiyii ati ohun ti a n fe gba okan wa kan. Ohun miiran ti o n mu wa yigbi ni gbigbo ni faaji aye yii. Awa ti Igbagbo Aposteli yii ko lodi si faaji ti o tona, idaraya ati isinmi. Jesu maa n digba koja lo si odi keji okun pelu awon omo-eyin Re lati lo sinmi. Sugbon nigbakuugba bi faaji ba di ohun idiwo fun igbesi-aye wa nipa ti emi, eyi ti koja aala. Iru nnkan be yoo mu wa yigbi ni gbigbo ati imoye wa nipa ti emi.

Bi gbigbo wa nipa ti emi ba ti yigbi, o fi han pe a ko mu hánhán ninu emi imoye nnkan to bi Olorun ti n fe. Jesu fi aidunnu-si Re si iru nnkan bayii han awon omo-eyin Re. Ni igba miiran ti o ba fi owe ba won soro, Oun a beere pe, “Enyin pelu wa li aimoye sibe?” Ko ya A lenu pe awon ti ki i se omo-eyin Re wa ni aimoye sibe. Sugbon O n reti pe ki oye ijinle ijoba Olorun ki o ye awon omo-eyin Re. Nigba ti o ba si pa owe kan O n fe ki oye owe naa nipa ti emi ye won.

Bi Emi Olorun ti o wa ninu okan ati aye eniyan ba n sise, bi a ba si de oju ami ti o ye ninu iriri wa, ti a si mu oye ati ogbon imoye wa wa ni imurasile lati moye ohun ti emi, a ko ni je ki Oro Olorun yo bo ninu okan wa. Nitori inunibini, awon Heberu Onigbagbo wa ninu ewu jije ki Oro naa yo bo ninu okan won. Idayafu ti bori won.

Adura wa i ba le je: fun wa ni oju lati riran ati eti lati gbọ! Ebi awon Omo Israeli ni igba ni ni pe won ni oju sugbon won ko fi riran, ati eti sugbon won ko fi gboran. Won ti foju nipa ti emi. Se akiyesi awon eniyan bi Peteru. Ohun ti o ri ni akopo eja ti a ri ko jo ni ona iyanu leyin ti o ti se wahala pupo ni gbogbo oru lai ri ohunkohun pa, o si wolẹ leba ese Jesu, o si kigbe pe, “Lo kuro lodu mi; nitori elesese ni mi Oluwa.” Peteru mo ni esekese pe Oun (Jesu) ni Kristi.

Natanieli, ẹni ti Filippi mu wa si odo Jesu, duro labẹ igi opoto. Kiki ohun ti Jesu so fun un ni pe, “Mo ti ri o labẹ igi opoto,” Natanieli dahun lesese pe, “Iwo li Omo Olorun;” o si sin In. Ni idakeji ewe, awon akowe ati awon Farisi wa nibe, awon ojogbon ti won ni ofin Olorun lodu won, ti won si jinle ninu re; won ka ara won si iru omo Abrahamu tooto, awon miiran ti ki i se ara won ni won ka si elesese ati eni itanu. Won ri orisirisi ise iyanu, won si ri orisirisi ise iwosan. Won joko ninu sinagogu; won ri alarun egba ti o dide ti o si gbẹ akete re ti o si n rin; won ri okunrin ni ti a bi ni afaju ti o duro ni aarin won ti o si jeri si ohun ti o selẹ. Won se eleri awon ise iyanu wonyii; sibe won kuna lati ri i pe Omo Olorun ni Oun i se.

Won ni oju lati fi riran sugbon won ko riran – iwa omugo nipa ti emi. Ona meji ni won gba je oku, a si hu won tegbotegbo. Ohun ti o le sele si eniken ti o ti wa labẹ imole ti o n gbọ Oro Olorun sugbon ti o kuna lati se ohun ti o n gbọ ni yii.

Imoye ti Emi

“Nitori nigbati akokò tó ti o yé ki ẹ jẹ olukọ, ẹ tun wà ni ẹniti ẹnikan yio mǎ kọ ni ibere ipile awon oru Olorun; ẹ si di iru awon ti ko le se aini wara, ti nwon ko si fe onje lile.”

Nihin, o n toka si ijora ti o wa ni aarin ara ati emi, o si je iyanu bi won se jo ara won lati oke de ile. Gege bi a ti n fi onje bo ara ti o si n dagba ti a si n fi agbara fun un, bakan naa ni emi n dagba, ti o si n po si i ti o si n gbile gege bi iwon onje ti a ba fi fun un. Onje ti a fi n bo emi ni Oro Olorun. Jobu wi pe, “Emi si pa oro enu re

mọ ju ofin inu mi lọ”. Ó tẹ Jobu lọrun ki ebi pa á -- ki o padanu onjẹ - jù pé ki o padanu Ọrọ Ọlọrun lọ. Isaiah wi pé, “Si jẹ ki inu nyin dùn ninu ọra” Itumọ eyi ni pé ki a maa jẹ ohun ti i ẹ ti Ọlọrun.

“Nitori olukuluku ẹniti nmu wàrà jẹ alailoye ọrọ ododo: nitori ọmọ-ọwọ ni.

“Şugbọn onjẹ lile ni fun awọn ti o dagba, awọn ẹni nipa iriri, ti nwọn nlò ọgbọn wọn lati fi iyatọ sarin rere ati buburu”

Iwọ mọ iru idaraya ti a le ẹ pelu ifowọkan titi yoo fi di ohun elege pupọ. Eyin ti n fi goje korin mọ pé şişe idaraya lara rẹ nigbakuugba ni o fi n di ara to beẹ ti e fi n mọ leşekese bi e bá fi ika te ohun ti o tona lai yingira rara – bi beẹ kọ iwọ ni lati pé é bọ si oju ona. Beẹ gege ni o ri pelu awọn ọgbọn wa ti ó kù -- igbọran, iriran, itowò, gbogbo wọn ni o le di ohun elege bi a ba lò wọn lona beẹ.

Bakan naa ni o ri pelu ọgbọn ti ẹmi. Bi eniyan bá n rìn peleş ni iwaju Oluwa, bi o ba si n bá a lọ beẹ, ti o fi eyi ẹ iwa rẹ ojoojumọ, yoo dé aye kan ti yoo dá itọni Ẹmi ti n tọ ọ si ọna otitọ mọ. Imisi Ẹmi Ọlọrun ni yoo maa ẹ itọni rẹ ni ojoojumọ. Ni ida keji, ẹniti kò bá bikita nipa irin rẹ ti kò si fi eti si awọn itọni Ẹmi Ọlọrun, şugbọn ti o kan gbé oju fò wọn dá, lai pe yoo dé àyè kan ti ki yoo ni imisi tabi mọ itọni Ẹmi Ọlọrun mọ. Itumọ lilo ati didán awọn ọgbọn wa wò ni yii ki wọn ba le fi iyatọ si aarin rere ati buburu.

Titọ Ati Ibawi

“Gbogbo ibawi kò dabi ohun ayò nisisiyi, bikoşe ibanujẹ; şugbọn nikẹhin a so eso alafia fun awọn ti a ti tọ nipa rẹ, ani eso ododo” (Heberu 12:11).

A tenumọ igbeyin ọrọ naa ti o ni: “fun awọn ti a ti tọ nipa rẹ.” Itumọ eyi ni pe bi a kò bá tọ eniyan nipa ibawi eyi ti o ti là koja, kò ẹ e ni rere kan. Bi eniyan bá kuna ninu rẹ, oluware yoo tun la ohun kan naa koja titi yoo fi dé àyè ti a o tọ ọ nipa rẹ. Itumọ eyi ni pe ki eniyan la ibawi koja tabi fi ara da paşan ti Ọlọrun n fe ki o fi ara dà ki o ba lè duro ki o si jade pelu anfaani ti Ọlọrun n fe ki o mu wá fun un. Eyi ni pe a tọ ọ nipa rẹ; yoo si gba ere rẹ pada ni ilọpo ọgọrọrun fun diduro ti o duro ati lila ti o là koja, ohunkohun ti o lè jẹ irora tabi inira ti o lè ni nigba ti o wà ninu rẹ.

Nihin, o fi iyatọ ti ó wà ni aarin ọmọ-ọwọ ati ọkunrin tabi obinrin ti o di agbalagba hàn. Şugbọn o fi hàn pe awọn Heberu Onigbagbọ wọnyii wà ninu ewu ni wiwà ni ọmọ-ọwọ titi. Wọn a si di ọmọ rírán. Nigba ti o jẹ pe ni iru akoko yii, o ye ki wọn ti maa jẹ onjẹ lile, wọn kò le jẹ e, wọn si dabi ọmọ-ọwọ ti n mu wàrà -- ki i ẹ awọn ohun lile ti o tobi.

Nnkan kekere ni o n pa ọmọde lekun. Nnkan kekere le mu ki ọkàn rẹ má balẹ; bi o ti ri fun “ọmọ-ọwọ” nipa ti ẹmi. Nnkan kinnkinni ni o maa n da awọn ẹlomiran laamu. Nnkan kekere le mú wọn binu. Ọmọ-ọwọ ni wọn sá à jẹ. Ki Ọlọrun rán wá lowo ki a le dé àyè ti a oo maa jẹ onjẹ lile, nigba ti a oo le doju kọ awọn nnkan miiran ti o ti n gbé wa şubu teleş rí.

Ki ni itumọ titọ nipa Ọlọrun? Nigba ti a bá gbọ ọ, ohun kan wà ninu ọkàn wa ti o fe ẹ e, ti o n fe fi ẹ iwa hù. Ile-ẹkọ ti Ọlọrun ti n kọ awọn ọmọ Rẹ ga ju ile-ẹkọ ti a ti n kọ ọgbọn lọ. O tayọ ki a kan joko ki a maa gbọ Ọrọ naa ki a si maa rò ó ninu ọkàn wa. Itumọ rẹ ni pe ki a jẹ ki o wà ninu ọkàn ati igbesi-ayé wa nigba gbogbo: pe ki a gbọ ọ ki a si lọ si iwaju Oluwa ninu adura ki a si ba Ọlọrun sọ pe ki o fi i sinu ọkàn wa bi odiwọn ti o peye.

Odiwọn ti o peye ni Ọrọ Ọlọrun jẹ o si gbọdọ wà ni igbesi-ayé wa, ki a ti ipa rẹ mọ wá gege bi ohun ti Ọlọrun pinnu rẹ fun wa; a gbọdọ fi Ọrọ naa sinu ọkàn nigba gbogbo ki a si lakaka lati de oju iwọn rẹ.

Lilọ si Pipé

Awọn Heberu Onigbagbọ wọnyii ko i ti i koja awọn ipileşe ninu ẹkọ Kristi. A ni oye ki ni awọn ipileşe wọnyii jẹ:

“Nitorina ki a fi ipileşe ẹkọ Kristi silẹ, ki a lọ si pipé; li aitún fi ipilẹ ironupiwada kuro ninu okú işe leleş, ati ti igbagbọ sipa ti Ọlọrun” (Heberu 6:1).

Ọrọ iyanju ti a fun wa ni: ki a fi Ofin silẹ ki a si wá sinu Ihinrere. Ki a fi Mose silẹ ki a si wá si ọdọ Messia. A dá orukọ awọn ẹkọ naa nihin; ironupiwada, igbagbọ, ẹkọ ti iribọmi, gbigbé ọwọ lé ni, ajinde oku ati idajọ ayeraye. A kọ wa ni gbogbo wọn gege bi ipilẹ ẹkọ ninu Majemu Laelae.

Paulu pe awon ẹko lati inu Majemu Laelae wonyii ni awon ohun ipilese ẹda. O se alaye pe a fi Ago ti ayé yii ati awon ohun ti a le fi oju ri se apeere won. O pe won ni “ipilese”. O gba awon ara Galatia ti o n ko iwe si ni iyanju pe ki won ma se yi pada si awon alainlaari ipilese ẹda. Awon nnkan wonyii ti se nnkan ti a fe won fun , akoko won si ti koja. Ki ni se ti a tun fe joko si iwe alakobere nigba ti o se pe a ti lo si ile-eko giga. Ilqsiwaju wa nipa ti emi ko ni fi igba kan koja iwon ẹko Orọ Olorun ti a ri gba. Idi re ti o fi se pataki fun wa lati gba awon ẹko Orọ naa ni yii ati lati ni eti ti n gbọ ati oju ti n ri, ki a ba le lo si pipé.

Bi o ba je pe bi a ti so wo gba Orọ naa si ni a oo fi se odiwon idagbasoke wa nipa ti emi – on ni a oo fi se odiwon – awa le ri i bi o ti se pataki to pe ki a tewogba ikoni naa bi a ba fe de pipé. Ohun ti o wa ninu okan Paulu ni yii nigba ti o n ko iwe si awon Heberu Onigbagbo.

“... li aitun fi ipile ironupiwada kuro ninu oku ise lele, ...”

Bi iwọ ati emi ba ni agbara lati doju ija ko gbogbo idojuko ota lojo oni ju bi a ti le se lo ni nnkan bi odun mewaa seyin; lonii bi a ba le fi ara da idojuko kikoro ti o le te ori wa ba ti o si le mu wa shubu ni odun pupo seyin, nitori Orọ naa ti di ara fun wa ni ati pe o ti mu wa dagba soke ninu igbagbo. Idi re ti o fi se danindanin lati di i mu ni yii: ki i se pe ki a kan fi eti ti a n fi oju ri yii nikan gbọ o bi ko se ki a gba a sinu isale okan wa. Ibe ni yoo gbé se ise.

Awon Heberu Onigbagbo yii kuna pupo lati gboran si itoni to beje ti won ko fi le je ajejo -- awon omọ-owọ ti ko ni agbara ti emi. Ese kin-in-ni yii fi han pe nigba gbogbo ni won n shubu ti won si tun ronupiwada kuro ninu oku ise. Itumo “oku ise” nihin ni pe ki won maa fi ara han gege bi Onigbagbo nigba ti Emi Olorun ti kuro ninu okan won. Opo iru awon Onigbagbo beje ni o wa ninu ayé ni ode oni. Won tun ni lati maa ronupiwada ki won si wole ni iwaju Oluwa nitori won ko lo si aye giga ti Oluwa fe won fun. Won si wa ni alakobere iwe, won tun pada si kika A B D. Olorun n fe ki a koja eyi lo si wiwale jin.

Pipeyinda ati Ilo-kuro Ninu Igbagbo

A ri ikilo lile miiran ti a gbe kale ninu Orọ Olorun ka lati ese 4-8. Eyi je apakan ninu Iwe Mimọ ti o ti mu opolopo idaamu ati iyemeji wo aarin awon Onigbagbo paapaa awon ti o ti peyinda, ti won ti so oore-ofe Olorun nu kuro ninu okan won.

Episteli yii n tenumo on gbommo-gbommo pelu ikilo nipa iru ewu ti o wa ni kiko Olorun silé -- ewu ti o wa ni jijé ki itara tabi igbagbo wa dinku lonakona, ki a si ti ipa bayii di eni ti yoo wa ni iru aye tabi ipo ti a n se apejuwe re nihin yii. Iru ewu yii gan an ni o doju ko awon Heberu Onigbagbo gbongbon.

Dajudaju akoko ti o wa ni iwaju wa nisisiyi gege bi Onigbagbo je eyi ti olukuluku wa gbodo gbe agbara ti Olorun ni fun wa wo. A ko mo ohun ti yoo je ipin wa ninu rogbodiyàn ti o n bo wa doju ko ayé. Ohun kan sošo naa ti a le wo, ti a si le ni ireti si ninu ayé isisiyii, ni oore-ofe Olorun ti O fi han ninu Orọ Re ti o kun fun imisi ti O si fi fun wa. Bi kiko Orọ yii yoo ba ran wa lowo ki o si so wa di alagbara ni ona bayii, a ti se ohun ti Olorun fe fun wa. O se e se fun omọ Olorun lati la gbogbo re ja pelu isegun lai pada seyin rara. Eyi ti sele ni opolopo igba.

Iyatọ nlá nlá ni o wa ninu ifaseyin ati ohun ti a se alaye re ninu awon ese wonyii. Bibeli fi iyatọ si aarin fifaseyin ati lilọ kuro lodọ Olorun. Irete a ti pada wa fun apeyinda bi oun yoo ba ronupiwada ki o si tun eje re je fun Oluwa. Opolopo oro iyanju ati ebe ni o wa ninu Iwe Mimọ ti a so si awon apeyinda pe ki won ma se gba ohun miiran gbọ.

Emi ti gbọ ti awon elomiran n so pe bi o ba ti gba ebun Emi Mimọ ri bi o ba si kuna, ko si ireti fun o mo. Iwo ko le ri ohun ti o jo beje ninu Orọ Olorun; a si ti ja irọ yii ni aimoye igba lati ipase awon ti o ti kuna beje ri. Shugbon a ko gbodo ti itori pe Olorun na owọ aanu ati oore-ofe si awon ti o peyinda, ki a wa fi okan si i pe a le ye iduro wa tabi ki a din itara wa ku ninu irin wa ni iwaju Oluwa. A gbodo mu iduro ti o ga bi eni pe ko si ona lati tun pada si odọ Oluwa mo.

Shugbon fun okunrin naa eni ti o ti lo kuro lodọ Olorun ti o si ti de gongo aye ti a se alaye re ninu awon ese wonyii, ko si ireti mo. Johannu wi pe, “Ese kan mbe si iku: emi ko wipe ki on ki o gbadura fun eyi” (1 Johannu 5:16). Ohun kan naa ni Jesu n toka si nigba ti O n so nipa ese ti ko ni idariji. Lati lo kuro lodọ Olorun ni lati peyinda patapata, lati se igbagbo; lati ko ona igbagbo kan naa silé ati ona kan sošo nipase eyi ti awa ti ni eto si odọ Olorun.

Alọ-kuro-ninu-igbagbó ni ẹni ti o ti mọ agbára ti o wà ninu oore-ọfẹ igbala Ọlọrun (aporo kan ọso ti o wà fun arun ẹsẹ) ti o si fi ẹgàn lodi si i ti o si kọ aporo kan ọso ti o lè gbà á silẹ ninu ẹgbé ayeraye. Iru ẹni bẹ ti ka ara rẹ mọ awọn wónni ti ó kan Kristi mọ agbelebu; o ti kan An mọ agbelebu lotun o si ti doju ti I ni gbangba. Eyi ni pé, o wà ni àyè kan naa pẹlu awọn ti wón duro yí agbelebu ká ti wón si fi I ẹ ẹleya, ti wón si n wo O bi ẹni ti o fi ara Rẹ pe ohun ti kò jẹ. Iru ẹni bẹ ti sọ anfaani lilo iranwọ naa ti o fun un ni ẹtọ si ọdọ Ọlọrun nù. Nitori àyè ti o fi ara rẹ si, o ya ara rẹ nipá patapata kuro lọdọ Ọlọrun.

Apeere ti Saulu

Şugbọn a ki i dé iru ipò ti o lewu bayii ni aarin işeju kan tabi pẹlu igbesẹ kan ọso. Boya Saulu jẹ ọkan ninu awọn ti ikuna rẹ buru pupọ ju lọ ti a kọ silẹ ninu Bibeli. Şugbọn ki i ẹ igbesẹ kan tabi igbesẹ meji ni o gbé e dé àyè yii. Ọpọlọpọ ni igbesẹ buburu ti o gbé e lọ si irú àyè bayii.

Ninu ibawi Samuẹli si i, ó wi pé, “Iwọ kò ha kere loju ara rẹ” (1 Samuẹli 15:17). Itumọ eyi ni pe igberaga ti wọ inu ọkàn rẹ. Igba kan wà ti Saulu fi pelepẹlẹ rìn niwaju Ọlọrun pẹlu irelẹ ọkàn. Şugbọn leyin ti o ti ni ọpọlọpọ işegun, ohun ti o ẹ ni pe o fi ogo ti i bá fi fun Ọlọrun fun ara rẹ. Ẹnikẹni ti o bá hu irú iwa bayii ti şi ilẹkun silẹ fun igberaga lati wọle.

Igbesẹ Saulu ti o tele eyi ni aigbọran. “Eha si ti ẹ ti iwọ kò fi gbọ ohùn OLUWA?” (1 Samuẹli 15:19). Niwọn bi o ti dawọ le ohun ti kò ni ẹtọ sí, o rọrun fun un lati gbé işise kan siwaju si i ki o si ẹ aigbọran si aşı ti a pa fun un. Igbesẹ miiran ti o tún gbé ni didá-ara-ẹni-lare: “Emi gbà ohùn OLUWA gbọ”.

Nigba ti eniyan ba ti ẹ ibi ti o ba si n ba ọna ibi naa lọ, oun yoo maa dá ara rẹ lare ninu awọn iwa ibi ti o n hù. Ni isisiyi, a ri i gege bi iwa ibinu ti n fi ara han ninu igbesi-aye Saulu. Eyi şele nigba ti ọpọ eniyan lọ ki Dafidi ti wón si kọrin egbe bayii pe: “Saulu pa ẹgbẹgberun tirẹ, Dafidi si pa ẹgbẹgbarun tirẹ”. “Saulu si binu gidigidi” (1 Samuẹli 18:7, 8). Leyin eyi, ohun ti a tun ri ti o fi ara han ni iwa ojokoro: “Kili o si kù fun u bikose ijọba?” (ẹsẹ 8).

Leyin eyi, ilara fi ara han: “Saulu si nfi oju ilara wo Dafidi lati ọjọ naa” (1 Samuẹli 18:9). Leyin eyi, ikorira fi ara han: “Saulu si wa di ọtá Dafidi titi” (1 Samuẹli 18:29). Awọn itokasi wonyii n sọ ni şise-ntele, ohun ti o fa işubu Saulu. Ohun ti o tun tele eyi ni pe eşu wọ inu rẹ lọ: “Emi buburu lati ọdọ OLUWA wá si bà le Saulu” (1 Samuẹli 19:9). Leyin eyi, ipaniyan: “Saulu ti nwá ọna lati fi eşin naa gún Dafidi mọ ogiri” (1 Samuẹli 19:10). Leyin eyi ni işe-aje fi ara han: “Emi bẹ ọ, fi emi abokusọrọ da nkan fun mi” (1 Samuẹli 28:8). Oun ko tun gbọ ohùn OLUWA mọ bẹ ni ko tun ri itunu tabi itura mọ. Leyin ti o ti pa awọn alufaa ati ẹbi wón ni ipakupa ni Nobu, o wá amọran lati ẹnu awọn ti o şeku. O tun pe awọn wolii wọle lọ fun imọran wón leyin ti o ti ẹ inunibini si wón, şugbọn oun kò ri esi gbà lati ọdọ OLUWA. Igba kan wà ti a n fun Saulu ni imọran lati ọdọ Ọlọrun, şugbọn o kegan rẹ. Nisisiyii, o wà ni ipo ti o n fẹ imọran Rẹ, şugbọn kò le ri i gbà mọ.

Leyin eyi ni igbesẹ rẹ ti o keyin, “Saulu si mu idà na o si fi pa ara rẹ” -- ẹni ti o tikara rẹ pa ara rẹ. A ni apeere ti o yanju ninu igbesi-aye Saulu nipa ẹni ti o lọ kuro lọdọ Oluwa.

Ja Ijà Rere

“Şugbọn, olufe, awa ni igbagbọ ohun ti o dara jù bẹ lọ niti nyin, ati ohun ti o faramọ igbala, bi awa tilẹ nşo bayi”

Wón ko ti i de ipo aini ireti mọ patapata, şugbọn ẹru ọkàn Paulu nihin ni pe nitori iyilọkanpada ati inunibinu lati ọwọ awọn olusin gege bi igbekale awọn Ju, wón yoo wà ni idayafo to bẹ ge ti wón yoo fi jọgọ silẹ patapata wón oo si kọ Oluwa silẹ. Nitori naa eyi jẹ ọrọ iyanju lati maa jà nşo, lati maa ba eşu jagun nşo lai bikita ohunkohun ti o wu ki o le doju kọ wón. Ki i ẹ ijà ti a gbọdọ sá fun rara. Ẹ ranti eyi.

Ohun ti Oluwa n fẹ ni emi ti yoo maa ba ija nşo lọ -- ki i ẹ ija ologun ti ode oni, şugbọn ija ti ko ni jọgọ silẹ ninu ogun ti o wà ni aarin rere ati ibi ni, emi ti ki yoo rọ lapa tabi ki a gbe ohun ija wa silẹ, tabi daba ati sinmi rara nigba ti a şi wà loju ija. Ọlọrun maa n fun ẹni ti o ni iru emi bẹ ni ẹrè. Iwọ yoo ri i bi eyi ẹ jẹ otitọ jake-jado Ẹpisteli si awọn Heberu yii. Paulu sọ fun wón pe wón ko i ti i jà dé aye ti wón yoo fi emi wón lele, şugbọn awọn miiran wà ti o ti ẹ bẹ. O tẹ mi lọrun lati kú loju ija, bi o ba gba pe ki n kú, ju pe ki n sùn silẹ ki n si kawọ-gbera.

Ni akoko işotẹ ti o şeļe ni America, Ọgbẹni James Lawrence ni ifarapa ti o pọ rekoja aala ninu ija oju-omi. Bi wọn ti n sọ ọkọ oju omi pelebe kan kale lati gbe e, o wi bayi pe, “E maşe jowọ ọkọ naa silẹ fun ọta!” Awọn orọ wonyii ti di aikú ninu itàn ilẹ wa.

Ọgbẹni John Paulu Jones tun jẹ apeṣe miiran. Ọkọ rẹ, ti orukọ rẹ n jẹ BON HOMME RICHARD, bajẹ pupọ o si n ri. Olori ọkọ ti awọn Geṣi ti a n pe ni SERAPIS, fi ara hàn ni ori ọkọ naa o si pa aşe fun un pe ki o ká ọwọ soke. John Paul Jones dahun pe “Emi kò i ti i beṣe si i ja rara”. O tun da ori ọkọ rẹ ti o n ri lọ lona mebe-meṣe gba egebe SERAPIS, o sọ ewon idako-duro ọkọ rẹ ti o n ti lọ si ara ọkọ Geṣi naa o si so ọkọ rẹ mo on. Awọn oşişe inu ọkọ rẹ gun oke ọkọ lọ wọn si beṣe si i ba wọn ja ija ojukoju, wọn si şegun awọn atukọ naa, wọn jẹ gaba lori wọn, wọn si mu ọkọ méjeeji wá si ebuté. O jẹ eni ti kò kawọ-gbera; o si n ba ija lọ titi. Ọlọrun n fẹ fi diẹ ninu iru emi ti n ja bayii si inu wa ti ki yoo si fi ọkọ naa silẹ.